

คำชี้แจงร่างตัวอย่างเครื่องมือประเมินสมรรถนะการสื่อสารช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6)

ร่างตัวอย่างเครื่องมือประเมินสมรรถนะการสื่อสารในช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 – ม.6) เป็นตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ประกอบด้วย

1. กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะการสื่อสาร ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 – ม.6)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประกอบไปด้วย
 - 2.1 แบบทดสอบการฟัง
 - 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด
 - 2.3 แบบทดสอบการอ่าน
 - 2.4 แบบทดสอบการเขียน
 - 2.5 แบบประเมินการใช้สื่อ
 - 2.6 แบบประเมินตนเองมารยาทและจรรยาบรรณในการสื่อสาร

3. ขอความร่วมมือครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง พิจารณากรอบโครงสร้างเครื่องมือ และเครื่องมือประเมิน พร้อมแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำ โดยตอบลงในแบบสำรวจความคิด เพื่อประกอบการปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะการสื่อสารให้มีคุณภาพ สำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินสมรรถนะการสื่อสารตามหลักสูตรฐานสมรรถนะต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะการสื่อสาร ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6)

สมรรถนะการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการรับและส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดหรือวัฒนธรรมที่แตกต่าง ตลอดจนสามารถเลือกใช้วิธีการสื่อสารทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา หรือการสื่อความหมายผ่านสื่อในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อบรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร

ระดับ	คำนิยามบรรยายระดับ	พฤติกรรมย่อย	เครื่องมือ
7	รับและส่งสารผ่านสื่อที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ สรุประเด็น ตีความ วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าในมิติความจริง ความดี ความงาม ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร สามารถออกแบบการสื่อสารที่ซับซ้อนได้อย่างมีศิลปะ และสร้างสรรค์ในการสื่อสารมากขึ้น โดยคำนึงถึงประโยชน์ทั้งต่อตนเอง กลุ่ม และสังคมของตนเอง ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สรุประเด็น ตีความ และประเมินคุณค่า จากการฟัง อ่าน และดู ในมิติต่าง ๆ ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น 2. ฟังแบบ deep listening แบบซับซ้อน 3. สื่อสารโดยปราศจากอคติ 4. วิเคราะห์ วิพากษ์สื่อในเชิงลึก 5. เข้าใจและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร 6. ผลิตสื่อและออกแบบการสื่อสารอย่างมีศิลปะและสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองกลุ่ม และสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรม 2. แบบทดสอบ 3. แบบประเมินตนเอง
8	รับและส่งสารที่มีความซับซ้อนผ่านสื่อที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ ตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์จุดเด่น จุดด้อย ประเมินคุณค่าของสารที่เกิดประโยชน์กับคนหมู่มาก หรือที่ทดสอบได้ว่าเป็นประโยชน์จริง หรือที่เป็นไปตามอุดมการณ์ สื่อสารทางบวก ผลิตสื่อที่ใช้เทคโนโลยี การสื่อสารที่ซับซ้อนได้ โดยคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และสามารถออกแบบการสื่อสารผ่านสื่อหลากหลายประเภทได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ คำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ของส่วนรวมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์ จุดเด่น จุดด้อย และประเมินคุณค่า จากการฟัง อ่าน ดู ในสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ได้อย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้รับสารที่มีความแตกต่างจากตนเอง 2. ฟังแบบ deep listening อย่างมีสติ 3. เลือกใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสื่อสาร และเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ โดยคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ของส่วนรวมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรม 2. แบบทดสอบ 3. แบบประเมินตนเอง

ระดับ	ค่านิยมบรรยายระดับ	พฤติกรรมย่อย	เครื่องมือ
	ต่อสังคม		
9	รับและส่งสารที่มีความซับซ้อนและมีนัยแฝงผ่านสื่อที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ ตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์จุดเด่น จุดด้อย ประเมินคุณค่าของสารนั้นได้ลึกซึ้ง มีพฤติกรรมทางกาย วาจาและใจ ในการสื่อสารกับบุคคลที่มีความต่างอย่างเห็นอกเห็นใจได้อย่างเหมาะสม รู้สึกร่วมและเข้าใจความรู้สึกต่อบุคคลที่มีความแตกต่างจากตนเอง มีกลยุทธ์ในการผลิตสื่อและสื่อสารผ่านสื่อหลากหลายประเภทได้อย่างมีศิลปะ และมีพลังด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์ จุดเด่น จุดด้อย และประเมินคุณค่า จากการฟัง อ่าน ดู ในสถานการณ์ที่เกิดประโยชน์กับคนหมู่มากหรือที่ทดสอบได้ว่าเป็นประโยชน์จริง หรือที่เป็นไปตามอุดมการณ์ได้ลึกซึ้ง ได้อย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้รับสารที่มีความแตกต่างจากตนเอง 2. วางแผน ออกแบบและผลิตสื่ออย่างหลากหลายได้อย่างมีศิลปะ และมีพลังในการสร้างประโยชน์แก่สังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรม 2. แบบทดสอบ 3. แบบประเมินตนเอง
10	รับและส่งสารผ่านสื่อที่หลากหลายรูปแบบ และมีความซับซ้อนหรือมีนัยมากขึ้น เข้าใจ วิเคราะห์ วิพากษ์ และนำสารที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ เพื่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน หรือสังคมได้ ใช้กลยุทธ์ในการผลิตสื่อ และสื่อสารได้อย่างมีสติและวิจารณ์ญาณ และรู้สึกร่วมและเข้าใจความรู้สึก (Empathy) เพื่อสร้างความเข้าใจโดยคำนึงถึงความแตกต่างในทุกมิติด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและการสร้างสังคมที่พัฒนาอย่างยั่งยืน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจ วิเคราะห์ วิพากษ์ จุดเด่น จุดด้อย และประเมินคุณค่า จากการฟัง อ่าน ดู ที่เป็นไปตามอุดมการณ์ได้ลึกซึ้งได้อย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และนำสารที่ได้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน หรือสังคมได้ หรือที่ทดสอบได้ว่าเป็นประโยชน์จริง หรือที่เป็นไปตามอุดมการณ์ 2. สื่อสารอย่างมีสติ ใช้ deep listening ในชีวิตประจำวัน และสามารถใช้การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ 3. เลือกใช้สื่อ การวางแผน ออกแบบ และผลิตสื่ออย่างหลากหลาย รู้เท่าทันสื่อเพื่อสร้างสังคมที่พัฒนาอย่างยั่งยืน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรม 2. แบบทดสอบ 3. แบบประเมินตนเอง

ตัวอย่างแบบทดสอบการฟัง ชั้น ม.4 – ม.6

ชื่อ ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน

คำชี้แจง ฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม (ตัวอย่างเครื่องมือระดับ 7 และระดับ 8)

เทรนด์ไทย-เทรนด์โลก และความน่าจะเป็นของวงการหนังสือ

สังคมไทยกำลังเผชิญกับอาการป่วยใช้ทางเศรษฐกิจ แวดวงธุรกิจหนังสือก็เช่นกัน ปีนี้เป็นปีที่ธุรกิจหนังสือโลกวิเคราะห์กันว่าน่าจะพบการเปลี่ยนแปลงไม่น้อย ทั้งจากเรื่องของเทคโนโลยีที่มาลดบทบาทของวงการ และความสนใจที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้อ่าน ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องเฝ้าระวังมา 2 ปีแล้ว แต่ปี 2020 นี้จะเห็นผลของการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน

เว็บไซต์ linchpinseo ได้สรุป 9 ข้อที่สำนักพิมพ์ควรรู้เกี่ยวกับเทรนด์หนังสือในปี นี้ หลายเรื่องน่าสนใจ และเชื่อมโยงกับความเปลี่ยนแปลงของไทยไม่น้อย

ประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือเรื่อง SEO (Search Engine Optimization) หนึ่งในกลยุทธ์การตลาดออนไลน์ชนิดหนึ่ง ซึ่งจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับ Search Engine ที่จะกลายเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้หนังสือเข้าถึงคนอ่านได้อย่างตรงกลุ่มเป้าหมาย linchpinseo พิสูจน์ว่าทุกสำนักพิมพ์ควรทำการตลาดออนไลน์แบบ SEO ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนในการผลิต สร้างการรับรู้ในกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ยังมองว่าการใช้ประโยชน์จาก Podcast คือสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม ปีที่ผ่านมาผู้ฟัง Podcast ในสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 44 ของประชากรทั้งหมด

ในไทยเอง Podcast ก็เติบโตมากขึ้นเรื่อย ๆ ร้านหนังสือออนไลน์อย่าง Readery ร่วมทำ Podcast Season1 กับสื่อออนไลน์อย่าง The Standard โดยมีคอนเซ็ปต์คือการแนะนำหนังสือใหม่ ๆ ตามธีมในแต่ละช่วง ทั้งปีคือ 62 ep. ยอด Plays ทุกช่องทางรวม 1,729,834 plays และกลายเป็นส่วนที่ทำให้หนังสือหลายเล่มได้รับการโฟกัส จากความนิยมที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในการรับฟัง podcast ของคนไทย

ขณะที่ marketingchristianbooks มองเทรนด์ธุรกิจหนังสือโลกที่สอดคล้อง ๆ กับแนวโน้มข้างต้นอยู่ไม่น้อย ที่น่าสนใจคือ Audiobooks หรือหนังสือเสียง ซึ่งมองว่าจะยังคงได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และไม่มีสัญญาณของการชะลอตัว ตลอดเจ็ดปีที่ผ่านมา Audiobook Publishers Association (APA) เปิดเผยสถิติการเติบโตของรายได้เป็นเลขสองหลักในทุกปี ยอดขายหนังสือเสียงในสหรัฐอเมริกาก็เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.5 จากปีก่อน

อย่างไรก็ตาม สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันมาก ๆ ทั้งเทรนด์ไทย-เทรนด์โลก คืออุปสรรคของการอ่านและคู่แข่งสำคัญ ที่ไม่ใช่ธุรกิจหนังสือด้วยกันอีกต่อไป ซึ่งปีนี้จะเข้มข้นและรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ

Marketingchristianbooks บอกว่า การอ่านหนังสือเล่ม อ่านอีบุ๊ก หรือฟังหนังสือเสียง ต้องแข่งขันกับกิจกรรมความบันเทิงอื่น ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค จากข้อมูลของ NPD Group พบว่า เกือบสามในสี่ที่สหรัฐอเมริกาอ่านหรือฟังน้อยลงกว่าปีที่แล้วถึงร้อยละ 9

ส่วนแนวของหนังสือที่น่าจะนิยมนั้น แนว Brainy Books ในสารพัดหมวดทั้งธุรกิจ, pop science, นวัตกรรม, เทคโนโลยี ยังคงนำเทรนด์ คอนเทนต์หนังสือส่วนใหญ่เน้นไปที่ความเปลี่ยนแปลงและการตั้งรับกับ Digital Transformation, AI, Social Disruption และประเด็นของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ

www.zzardink.com ยังวิเคราะห์ว่านอกจากหนังสือเสียงแล้ว นิยายก็ยังคงไปทาง ไซ-ไฟ แฟนตาซี อิงประวัติศาสตร์ และสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมแบบ “cozy mysteries” ที่จะไม่ซับซ้อน หรือรุนแรงเกินไป

ที่มา: https://www.matichon.co.th/book/news_1864171

ตัวอย่างเครื่องมือระดับ 7

1. จากเรื่องที่ฟังนักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง

แนวคำตอบ

คะแนนเต็ม 1 คะแนน

- การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้อ่านหนังสือจากเล่มเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
- ทุกการทำธุรกิจย่อมมีการแข่งขันและปรับตัว
- คำตอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนพฤติกรรม และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม

คะแนน 0 คะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

2. จากเรื่องที่ฟังผู้เขียนมีเจตนาจะบอกอะไรกับผู้ฟัง

แนวคำตอบ

คะแนนเต็ม 1 คะแนน

- การเปลี่ยนแปลงของธุรกิจหนังสือโลก
- รูปแบบหนังสือออนไลน์แบบต่าง ๆ
- สร้างความตระหนักให้กับธุรกิจหนังสือไทย

คะแนน 0 คะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

3. จากเรื่องที่ฟัง นักเรียนได้แนวคิดอะไรบ้าง

แนวคำตอบ

คะแนนเต็ม 1 คะแนน

- ระบุคำตอบเกี่ยวกับการทำธุรกิจหนังสือต้องปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สะดวกสบาย เข้าถึงผู้อ่านให้ง่ายขึ้น

คะแนน 0 คะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

ตัวอย่างเครื่องมือระดับ 8

1. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่หากวงการธุรกิจหนังสือจะปรับจากการพิมพ์หนังสือเป็นเล่มให้เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรือหนังสือเสียงทั้งหมดภายในปี 2020 พร้อมอธิบายเหตุผล (3 คะแนน)

ความคิดเห็น	เหตุผล
.....

แนวคำตอบ

คะแนนเต็ม 3 คะแนน

ความคิดเห็น	เหตุผล
เห็นด้วย	<ul style="list-style-type: none"> - เพราะค่านิยมของการอ่านหนังสือของผู้คนเปลี่ยนแปลงไป - เพราะหนังสือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์สามารถเข้าถึงได้ง่าย - เพราะสามารถอ่านได้สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา - เพราะสามารถใส่ลูกเล่นให้หนังสือมีความน่าสนใจได้หลากหลายกว่าหนังสือเป็นเล่ม - ฯลฯ
ไม่เห็นด้วย	<ul style="list-style-type: none"> - เพราะเทคโนโลยียังไม่ครอบคลุมถึงประชาชนทุกคน และทุกพื้นที่ - การอ่านหนังสือที่พิมพ์เป็นเล่มถนอมสายตามากกว่าหนังสือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ - ฯลฯ

คะแนน 0 คะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

2. นักเรียนเห็นด้วยกับรูปแบบหนังสือใด ระหว่างหนังสือที่พิมพ์เป็นเล่มกับหนังสือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมอธิบายเหตุผล (3 คะแนน)

รูปแบบหนังสือ	เหตุผล
.....
.....

แนวคำตอบ

คะแนนเต็ม 3 คะแนน

รูปแบบหนังสือ	เหตุผล
หนังสือแบบพิมพ์เป็นเล่ม	<ul style="list-style-type: none"> - เพราะหนังสือสามารถพกพา จีบต้องได้ในชีวิตจริง - เพราะหนังสือที่เป็นเล่มถนอมสายตาและไม่มีแสงสีฟ้าที่เป็นอันตรายต่อสายตา - เพราะหนังสือที่พิมพ์เป็นเล่มต้องอาศัยประสาทสัมผัสในการอ่านที่หลากหลาย - ฯลฯ
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	<ul style="list-style-type: none"> - เพราะสามารถพกพาได้สะดวก ประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บ - เพราะเข้าถึงการอ่านได้ง่าย อ่านได้ทุกที่ ทุกเวลา - เพราะมีลูกเล่น สีสีนมากกว่าหนังสือที่พิมพ์เป็นเล่ม - ฯลฯ

คะแนน 0 คะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

คำชี้แจง ฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม (ตัวอย่างเครื่องมือระดับ 9 และระดับ 10)

Bully ปัญหาสังคมที่ไม่ใช่เพียงการแกล้ง

การแกล้งอาจจะฟังดูตลกขำขัน เพราะในหมู่เพื่อน ๆ ย่อมมีการแกล้ง หรือหยอกล้อกันเป็นเรื่องธรรมดา แต่การแกล้งจะไม่ใช่เรื่องธรรมดาอีกต่อไปหากอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้รู้สึกมีอารมณ์ร่วม หรือรู้สึกสนุกกับการแกล้งเล่นนี้ ตรงกันข้ามผู้ที่ถูกแกล้งอาจจะรู้สึกถูกคุกคาม ลามไปถึงส่งผลให้สุขภาพจิตเสีย ซึ่งการกลั่นแกล้งกันในเชิงนี้เรียกว่า “การบูลลี่” นั่นเอง

การกลั่นแกล้ง (bullying) เป็นคำที่มักได้ยินมากขึ้นในสังคมไทย เพราะหลายวันมานี้เราอาจจะได้ยินหรือได้เห็นข่าวที่มีการกลั่นแกล้งกันของเด็กชั้นประถมที่จบลงด้วยโศกนาฏกรรมที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น โดยพฤติกรรมเหล่านี้มักจะเกิดขึ้นในโรงเรียน การบูลลี่จึงไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยอีกต่อไป เพราะจากสถิติของกรมสุขภาพจิตพบว่า พฤติกรรมการกลั่นแกล้งรังแกกัน หรือบูลลี่ (Bully) ของเด็กไทยติดอันดับ 2 ของโลกรองจากประเทศญี่ปุ่น และจากการสำรวจพบว่า เด็กกว่า 91 % เคยถูกบูลลี่ และอีก 43 % คิดจะตอบโต้เอาคืนเสี่ยงที่จะนำไปสู่ผลกระทบที่รุนแรงขึ้น แม้สังคมไทยจะเริ่มตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว แต่ยังคงเป็นปัญหาที่ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง โดยคนที่ถูกกลั่นแกล้งนั้นจะเกิดการส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจในตนเอง และอาจเกิดปัญหาในการใช้ชีวิตประจำวัน หรือการเข้าสังคมตามมา

การบูลลี่สามารถแบ่งประเภทออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การใช้กำลัง หรือการทำร้ายร่างกาย เช่น การตบ ตี ชกต่อย การข่มขู่ ทำลายข้าวของให้เสียหาย
2. การใช้คำพูด เป็นการพูดทำร้ายความรู้สึก เช่น การพูดจาข่มขู่ วิพากษ์วิจารณ์ ล้อเลียน เยาะเย้ย เป็นต้น
3. การบูลลี่ทางสังคม ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อจิตใจ เช่น กีดกันให้ออกจากกลุ่ม กีดกันไม่ให้ใครเข้าใกล้ หรือไม่ให้อยู่ในกลุ่มเพื่อน
4. การบูลลี่ทางโลกออนไลน์ (Cyber Bullying) เป็นการกลั่นแกล้งในวงกว้างที่รุนแรงมากกว่าในรั้วโรงเรียน หรือในกลุ่มเพื่อน

ผลกระทบของการกลั่นแกล้ง แน่นนอนอยู่แล้วว่าผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งนั้นจะมีผลต่อสภาพจิตใจจนอาจนำไปสู่ภาวะซึมเศร้า ประสิทธิภาพการเรียนลดน้อยลง สูญเสียความมั่นใจ ชีวิตไม่มีความสุข และอาจนำไปถึงการฆ่าตัวตาย นอกจากนี้การกลั่นแกล้ง หรือการบูลลี่ไม่เพียงแต่จะกระทบกับสภาพจิตใจของผู้ที่ถูกแกล้งเท่านั้น แต่พฤติกรรมดังกล่าวยังส่งผลต่อผู้ที่กลั่นแกล้งด้วย เช่น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีแนวโน้มที่จะใช้สารเสพติด มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง และอาจร้ายแรงถึงขั้นอาจก่อเหตุอาชญากรรมขึ้นได้ในอนาคต

ในยุคที่ทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึงทำให้เกิดไซเบอร์บูลลี่ (cyberbully) หรือการกลั่นแกล้งกันผ่านทางสื่อออนไลน์ ทั้งการข่มขู่ วิพากษ์วิจารณ์ การคุกคามทางเพศ โดยในโลกออนไลน์นั้นข่าวสารต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้คนที่บูลลี่ยังไม่เปิดเผยตัวตน จึงไม่สามารถหาตัวคนบูลลี่ได้ นั่นยังทำให้เกิดผลทางใจที่ฝังลึกยากเกินจะเยียวยา อย่างกรณีการเสียชีวิตของฮานะ คิมูระ นักมวยปล้ำสาวญี่ปุ่นที่ถูกบูลลี่ในโลกออนไลน์จนตัดสินใจฆ่าตัวตายในวัยเพียง 22 ปี

เมื่อการบูลลี่ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงแคในโรงเรียน เราจึงต้องหันมาใส่ใจคนในครอบครัว หรือคนรอบข้างเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อของการบูลลี่ โดยสัญญาณของผู้ที่กำลังเผชิญกับปัญหาการบูลลี่ คือ หงุดหงิด เกิดความวิตกกังวล มีความกลัว ไม่อยากไปโรงเรียน หรือไม่อยากไปทำงาน มีร่องรอยการถูกทำร้าย เป็นต้น

ผู้ปกครอง หรือคนใกล้ชิดควรพูดคุยเพื่อหาหรือถึงแนวทางในการแก้ปัญหา

ส่วนการรับมือกับปัญหาสำหรับผู้ที่ถูกบูลลี่ กรมสุขภาพจิตได้แนะวิธีการไว้ 5 แนวทาง ดังนี้

1. ไม่ตอบสนองต่อการกลั่นแกล้ง ไม่ว่าจะการกลั่นแกล้งนั้นจะกระทบกับจิตใจของเรามากแค่ไหนก็ตาม เพราะการตอบสนองจะยิ่งทำให้สถานการณ์แย่ลง
2. ไม่ตอบโต้ด้วยความรุนแรง เพราะอาจจะกลายเป็นผู้กระทำความผิด และกลายเป็นจำเลยสังคม
3. เก็บหลักฐานที่ถูกกลั่นแกล้ง เพื่อปรึกษาผู้ปกครอง หรือดำเนินคดี
4. หากเกิดกรณีไซเบอร์บูลลี่ ควรรายงานกับไซเบอร์ลิมิตเดียนทันที
5. ตัดการติดต่อ หรือบล็อกการเชื่อมต่อ พร้อมระมัดระวังไม่ให้ตัวเองเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกลุ่มนี้อีก

การบูลลี่จะไม่เกิดขึ้นเลยหากถูกปลุกฝังจิตสำนึก และทัศนคติที่ดีให้ตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งเป็นการแก้ไข ปัญหาในระยะยาว แต่การแก้ไขปัญหในระยะสั้นผู้ที่ถูกบูลลี่ควรตอบโต้ความรุนแรงนั้นด้วยความ “เฉยชา” และต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งทั้งทางกายและทางใจให้แก่ตนเอง เพื่อก้าวผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากนี้ไปได้

บทความจาก

โรงพยาบาลเพชรเวช. (2563). **Bully ปัญหาสังคมที่ไม่ใช่เพียงการแกล้ง**. สืบค้น 24 พฤศจิกายน 2563, จาก https://www.petcharavejhospital.com/th/Article/article_detail/Social_Bullying

ตัวอย่างเครื่องมือระดับ 9

1. นักเรียนจะรณรงค์ให้หยุดการ Bully ในโรงเรียนของตนได้อย่างไร

แนวคำตอบ

คะแนนเต็ม 1 คะแนน

- ระบุคำตอบที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ผ่านการศึกษา เช่น การเขียน การพูด การอธิบาย การทำโปสเตอร์ การนำเสนอ ฯลฯ
- ระบุผลเสียและความรู้สึกของผู้ถูกกลั่นแกล้ง
- ระบุว่า Bully หมายถึงการคุกคามผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นอับอาย เสียสุขภาพจิต และไม่ยอมไปโรงเรียน
- ฯลฯ

คะแนน 0 คะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

ตัวอย่างเครื่องมือระดับ 10

1. การบูลลี่ทางโลกออนไลน์มีผลกระทบกับสังคม ชุมชนอย่างไร และนักเรียนมีวิธีการป้องกันการบูลลี่ที่เกิดขึ้นในโลกออนไลน์อย่างไร

แนวคำตอบ

คะแนนเต็ม 1 คะแนน

- ระบุคำตอบที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อสังคมหรือชุมชนและยกตัวอย่างวิธีการป้องกันการบูลลี่ที่เกิดขึ้นในโลกออนไลน์อย่างน้อย 1 ข้อ

คะแนน 0 คะแนน

- ระบุคำตอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีคำตอบ

แบบประเมินการฟังแบบ Deep Listening ช่วงชั้นที่ 4

วัตถุประสงค์ แบบประเมินการฟังแบบ Deep Listening มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมิน

สมรรถนะการสื่อสารของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) พฤติกรรมการฟังแบบ Deep Listening

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับความเชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับเกณฑ์การ

ประเมินการฟังแบบ Deep Listening

- ผู้ประเมิน
- นักเรียนประเมินตนเอง
 - เพื่อนนักเรียน
 - ครู
 - ผู้ปกครอง

ชื่อผู้ประเมิน.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับความเชี่ยวชาญ				หมายเหตุ
		เริ่มต้น (7)	กำลังพัฒนา (8)	สามารถ (9)	เหนือความ คาดหวัง (10)	
1						
2						
3						
4						
...						

เกณฑ์การประเมิน

ระดับความเชี่ยวชาญ	รายการประเมิน
เริ่มต้น (7)	มีสติและมีมารยาทในการฟังตลอดเวลา สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมได้ถูกต้องทั้งหมด และสรุปประเด็นสำคัญ <u>ตีความและวิเคราะห์</u> เรื่องที่ฟังในมิติความจริง ความดี และความงามได้ถูกต้องและเหมาะสม
กำลังพัฒนา (8)	มีสติและมีมารยาทในการฟังตลอดเวลา สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมได้ถูกต้องทั้งหมด สรุปประเด็นสำคัญ ตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์ จุดเด่น จุดด้อย และประเมินคุณค่าจากเรื่องที่ฟังในมิติความจริง ความดี และความงามได้ถูกต้องและเหมาะสม
สามารถ (9)	มีสติและมีมารยาทในการฟังตลอดเวลา สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมได้ถูกต้องทั้งหมด สรุปประเด็นสำคัญ ตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์ จุดเด่น จุดด้อย ประเมินคุณค่าจากเรื่องที่ฟังในมิติความจริง ความดี และความงามได้ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาตนเองได้
เหนือความคาดหวัง (10)	มีสติและมีมารยาทในการฟังตลอดเวลา สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมได้ถูกต้องทั้งหมด สรุปประเด็นสำคัญ ตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์ จุดเด่น จุดด้อย ประเมินคุณค่าจากเรื่องที่ฟังในมิติความจริง ความดี และความงามได้ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาตนเองและพัฒนาชุมชนหรือสังคมได้

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการพูด ชั้น ม.4 – ม.6

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

สถานการณ์/คำถาม

“เราทุกคนมีส่วนร่วมที่จะทำให้สถานการณ์ฝุ่น PM 2.5 ทั่วโลกลดลงตามมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนดได้อย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์”

ให้นักเรียนศึกษาหัวข้อที่กำหนดแล้วพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน

1. ผลกระทบจากสถานการณ์ฝุ่น PM 2.5 ในจังหวัดของเราและในประเทศ
2. เราทุกคนมีส่วนร่วมที่จะทำให้สถานการณ์ฝุ่น PM 2.5 ดีขึ้นหรือเลวร้ายลง
3. เราทุกคนมีส่วนร่วมที่จะทำให้สถานการณ์ฝุ่น PM 2.5 ในประเทศดีขึ้นหรือเลวร้ายลงอย่างยั่งยืน
4. เราทุกคนมีส่วนร่วมที่จะทำให้สถานการณ์ฝุ่น PM 2.5 ทั่วโลกลดลงตามมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนดได้อย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมิน

ระดับความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรม
เริ่มต้น (7)	พูดเกี่ยวกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมผ่านสื่อที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ ตามจุดมุ่งหมาย ตรงประเด็นและวิเคราะห์คุณค่าในมิติต่าง ๆ อย่างมีศิลปะ คำนึงถึงกฎหมาย ผลกระทบและประโยชน์ต่อตนเอง กลุ่ม และสังคมของตนเอง
กำลังพัฒนา (8)	พูดเกี่ยวกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมที่มีความซับซ้อนผ่านสื่อที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ สามารถตีความสถานการณ์ วิเคราะห์ วิพากษ์จุดเด่นจุดด้อย และประเมินค่า อย่างมีศิลปะและสร้างสรรค์ คำนึงถึงสิทธิ ประโยชน์ส่วนรวมและสังคม
สามารถ (9)	พูดเกี่ยวกับสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนและมีนัยแฝงผ่านสื่อที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ สามารถตีความสถานการณ์ วิเคราะห์ วิพากษ์จุดเด่นจุดด้อย และประเมินค่าได้ลึกซึ้ง โดยแสดงออกทางกาย วาจาและใจอย่างเหมาะสม มีกลยุทธ์ในการพูดที่หลากหลายได้อย่างมีศิลปะและมีพลังด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม
เหนือความคาดหวัง (10)	พูดเกี่ยวกับสถานการณ์ที่หลากหลายรูปแบบและมีความซับซ้อนหรือมีนัยมากขึ้น แสดงถึงความเข้าใจสามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ ใช้กลยุทธ์ในการพูดได้อย่างมีสติและวิจารณ์ญาณเพื่อสร้างความเข้าใจโดยคำนึงถึงความแตกต่างในทุกมิติ เพื่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคมอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างแบบทดสอบการอ่าน ชั้น ม.4 – ม.6

ชื่อ ชั้น เลขที่
โรงเรียน

คำชี้แจง อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม
อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 6

“ในปัจจุบันความรุนแรงในสถานศึกษามีอีกรูปแบบหนึ่ง คือการกลั่นแกล้งที่มักเกิดขึ้นกับนักเรียน นักศึกษา นั่นคือ การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (Cyber bullying) ซึ่งอาจไม่มีผลกระทบทางกายภาพ แต่ผู้ถูกรกระทำมักจะได้รับผลกระทบทางจิตใจเป็นอย่างมาก บางครั้งหาตัวผู้กระทำไม่ได้ การกลั่นแกล้งลักษณะนี้ นับเป็นการคุกคามรูปแบบใหม่ซึ่งมีความอันตรายสูง เพราะทำได้ง่ายและส่งผลกระทบมากต่อจิตใจผู้ถูกรกระทำ”

1. จากข้อความดังกล่าวให้นักเรียนเขียนสาระสำคัญของเรื่อง
ตอบ.....
.....
.....
2. จากข้อความดังกล่าวมีประโยชน์ในด้านใดมากที่สุด เพราะเหตุใด
ตอบ.....
.....
.....
3. พฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ หากนักเรียนเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมดังกล่าวจะมีวิธีการแก้ไขพฤติกรรมนั้นอย่างไร
ตอบ.....
.....
.....
4. หากนักเรียนเป็นผู้ถูกรกระทำ นักเรียนคิดว่าจะมีผลกระทบกับนักเรียนในเรื่องใดบ้าง
ตอบ.....
.....
.....

5. จากข้อความดังกล่าว หากยึดหลักกฎหมายแล้ว ผู้กระทำถือว่ามีความผิดหรือไม่ อย่างไร

ตอบ.....
.....
.....

6. หากนักเรียนสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นต่อผู้กระทำพฤติกรรมดังกล่าว นักเรียนจะมีวิธีการเขียนอย่างไรให้ ผู้กระทำพฤติกรรมดังกล่าวหยุด และเลิกพฤติกรรมนั้น

ตอบ.....
.....
.....

เฉลย / ตัวอย่างคำตอบ

1. จากข้อความดังกล่าวให้นักเรียนเขียนสาระสำคัญของเรื่อง

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาคือ การกลั่นแกล้งกันทางไซเบอร์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้ถูกกระทำเป็นอย่างมาก

2. จากข้อความดังกล่าวมีประโยชน์ในด้านใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

มีประโยชน์ในด้านการเรียนรู้พฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาในปัจจุบันทำให้เรารู้เท่าทันปัญหาและนำมาเป็นคติเตือนใจให้กับตัวเอง

3. พฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ หากนักเรียนเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมดังกล่าวจะมีวิธีการแก้ไขพฤติกรรมนั้นอย่างไร

ไม่ดี เพราะเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

หากนักเรียนเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมดังกล่าวจะมีวิธีการแก้ไขคือ

1. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. เรียนรู้และปรับพฤติกรรมให้ดีขึ้น

4. หากนักเรียนเป็นผู้ถูกกระทำ นักเรียนคิดว่าจะมีผลกระทบกับนักเรียนในเรื่องใดบ้าง

1. ถูกล้อเลียนเพราะโดนล้อเลียนจากผู้ไม่ประสงค์ดี
2. เป็นการบั่นทอนจิตใจทำให้ไม่อยากไปโรงเรียน
3. อาจจะทำให้เครียดจนทำร้ายร่างกายตนเองได้

5. จากข้อความดังกล่าว หากยึดหลักกฎหมายแล้ว ผู้กระทำถือว่ามีความผิดหรือไม่ อย่างไร

หากยึดตามหลักกฎหมายแล้วถือว่ามีความผิดฐานหมิ่นประมาทผู้อื่นให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน อับอาย ทั้งทางกาย วาจา ควรได้รับโทษตามสมควร

6. หากนักเรียนสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นต่อผู้กระทำพฤติกรรมดังกล่าว นักเรียนจะมีวิธีการเขียนอย่างไรให้ผู้กระทำพฤติกรรมดังกล่าวหยุด และเลิกพฤติกรรมนั้น

การกระทำที่เรียกว่า การกลั่นแกล้งผู้อื่นทางไซเบอร์เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คุณลองคิดว่าหากคุณถูกกลั่นแกล้งเช่นนั้นคุณจะมีความรู้สึกอย่างไร สิ่งหนึ่งที่เราต้องทำคือให้เกียรติซึ่งกันและกัน โลกนี้มีกิจกรรมอีกมากมายให้เราได้เรียนรู้ ให้เราได้ลงมือทำ เวลาของเรามีคุณค่าควรนำเวลาที่กลั่นแกล้งซึ่งกันและกัน หันไปสร้างสรรค์โลกของเราให้น่าอยู่

หมายเหตุ : เกณฑ์การให้คะแนน ข้อละ 5 คะแนน รวม 30 คะแนน

คะแนน 0 – 5	อยู่ในระดับ	5
คะแนน 6 - 10	อยู่ในระดับ	6
คะแนน 11 – 15	อยู่ในระดับ	7
คะแนน 16 – 20	อยู่ในระดับ	8
คะแนน 21 – 25	อยู่ในระดับ	9
คะแนน 26 – 30	อยู่ในระดับ	10

แบบประเมินการอ่านเพื่อการสื่อสาร

วัตถุประสงค์ : แบบประเมินการอ่านเพื่อการสื่อสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะการสื่อสารของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) ในพฤติกรรมย่อย การอ่านเพื่อใช้ในการสื่อสาร

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับความเชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน

ผู้ประเมิน.....

ที่	ชื่อ - สกุล	ระดับความเชี่ยวชาญ				หมายเหตุ
		เริ่มต้น (7)	กำลังพัฒนา (8)	สามารถ (9)	เหนือความ คาดหมาย (10)	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

เกณฑ์การประเมิน

ระดับความเชี่ยวชาญ	เกณฑ์การประเมิน
เริ่มต้น (7)	ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่สามารถอ่านได้ โดยสามารถเขียนสื่อสารด้วยเนื้อหาโดยปราศจากอคติ มีการเขียนสรุปประเด็น ดีความ วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าจากเรื่องที่เขียนในมิติความจริง ความดี ความงาม ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถเขียนเนื้อหาที่ซับซ้อนและสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างภาษาตามที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง
กำลังพัฒนา (8)	ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่สามารถอ่านได้ โดยสามารถเขียนสื่อสารด้วยเนื้อหาที่มีความซับซ้อนโดยปราศจากอคติ มีการเขียนตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์จุดเด่น จุดด้อย และประเมินคุณค่าของเรื่องที่เกิดประโยชน์กับคนหมู่มากหรือเป็นประโยชน์จริงหรือเป็นไปตามอุดมการณ์ เขียนสื่อสารในทางบวก คำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถเขียนสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ของส่วนรวม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างภาษาตามที่กำหนดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
สามารถ (9)	ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่สามารถอ่านได้ โดยสามารถเขียนสื่อสารด้วยเนื้อหาที่ซับซ้อนและมีนัยแฝงโดยปราศจากอคติ มีการเขียนตีความ วิเคราะห์ วิพากษ์จุดเด่น จุดด้อย และประเมินคุณค่าของเรื่องได้ลึกซึ้ง สามารถเขียนสื่อสารอย่างเห็นอกเห็นใจและแสดงความรู้สึกร่วมและเข้าใจความรู้สึกต่อบุคคลที่มีความแตกต่างจากตนเอง มีกลยุทธ์ในการเขียนอย่างมีศิลปะและมีพลังด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม
เหนือความคาดหวัง (10)	ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่สามารถอ่านได้ โดยสามารถเขียนสื่อสารด้วยเนื้อหาที่หลากหลายและมีความซับซ้อนหรือมีนัยมากขึ้น มีการเขียนแสดงความเข้าใจ วิเคราะห์ วิพากษ์และนำเนื้อหาไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม ใช้กลยุทธ์ในการเขียนได้อย่างมีสติและวิจรรณญาณ และเขียนแสดงความรู้สึกร่วมและเข้าใจความรู้สึก เพื่อสร้างความเข้าใจโดยคำนึงถึงความแตกต่างด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

แบบประเมินการเขียน ช่วงชั้นที่ 4

วัตถุประสงค์ แบบประเมินการเขียน มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะการสื่อสารของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) พฤติกรรมการเขียน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับความเชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินการเขียน

ผู้ประเมิน ตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครอง ชื่อ-สกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับความเชี่ยวชาญ				หมายเหตุ
		เริ่มต้น (7)	กำลังพัฒนา (8)	สามารถ (9)	เหนือความ คาดหวัง (10)	
1						
2						
3						
4						
...						

เกณฑ์การประเมิน

ระดับความเชี่ยวชาญ	เกณฑ์การประเมิน
เริ่มต้น (7)	เขียนสื่อสารด้วยเนื้อหาโดยปราศจากอคติ มีการเขียนสรุปประเด็น ดีความ วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าจากเรื่องที่เขียนในมิติความจริง ความดี ความงามที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถเขียนเนื้อหาที่ซับซ้อนและสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างภาษาตามที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง
กำลังพัฒนา (8)	เขียนสื่อสารด้วยเนื้อหาที่มีความซับซ้อนโดยปราศจากอคติ มีการเขียนดีความ วิเคราะห์ วิพากษ์จุดเด่น จุดด้อย และประเมินคุณค่าของเรื่องที่เกิดประโยชน์กับคนหมู่มากหรือเป็นประโยชน์จริงหรือเป็นไปตามอุดมการณ์ เขียนสื่อสารในทางบวก คำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถเขียนสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ของส่วนรวม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างภาษาตามที่กำหนดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
สามารถ (9)	เขียนสื่อสารด้วยเนื้อหาที่ซับซ้อนและมีนัยแฝงโดยปราศจากอคติ มีการเขียนดีความ วิเคราะห์ วิพากษ์จุดเด่น จุดด้อย และประเมินคุณค่าของเรื่องได้ลึกซึ้ง สามารถเขียนสื่อสารอย่างเห็นอกเห็นใจและแสดงความรู้สึกร่วมและเข้าใจความรู้สึกต่อบุคคลที่มีความแตกต่างจากตนเอง มีกลยุทธ์ในการเขียนอย่างมีศิลปะและมีพลังด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม
เหนือความคาดหวัง (10)	เขียนสื่อสารด้วยเนื้อหาที่หลากหลายและมีความซับซ้อนหรือมีนัยมากขึ้น มีการเขียนแสดงความเข้าใจ วิเคราะห์ วิพากษ์และนำเนื้อหาไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม ใช้กลยุทธ์ในการเขียนได้อย่างมีสติและวิจารณ์ญาณ และเขียนแสดงความรู้สึกร่วมและเข้าใจความรู้สึก เพื่อสร้างความเข้าใจโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างแบบประเมินการใช้สื่อ ชั้น ม.4 – ม.6

ชื่อ ชั้น..... เลขที่.....
โรงเรียน

แบบประเมินการใช้สื่อเพื่อการสื่อสาร

วัตถุประสงค์ : แบบประเมินการใช้สื่อเพื่อการสื่อสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะการสื่อสารของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) ในพฤติกรรมย่อย การเลือกและผลิตสื่อเพื่อใช้ในการสื่อสาร

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับความเชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน

ผู้ประเมิน ตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครอง

ที่	ชื่อ - สกุล	ระดับความเชี่ยวชาญ				หมายเหตุ
		เริ่มต้น (7)	กำลังพัฒนา (8)	สามารถ (9)	เหนือความ คาดหมาย (10)	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

เกณฑ์การประเมินการใช้สื่อเพื่อการสื่อสาร

ระดับคะแนน ประเด็นการประเมิน	7	8	9	10
จุดมุ่งหมายของสื่อ	เลือกใช้สื่อได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองสังคมและส่วนรวม	เลือกใช้สื่อได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองสังคมและสามารถใช้สื่อสารสร้างความเข้าใจในสังคมได้	เลือกใช้สื่อได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองสังคมและสามารถใช้สื่อสารสร้างความเข้าใจในสังคมได้อย่างหลากหลาย	เลือกใช้สื่อได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองสังคมและสามารถใช้สื่อสารสร้างความเข้าใจในสังคมได้สามารถทดสอบได้ว่าเป็นประโยชน์จริง
เนื้อหาของสื่อ	เนื้อหาครบถ้วนมีลำดับเนื้อหาต่อเนื้อมีความเหมาะสมกับตนเองกลุ่มสังคม	เนื้อหาครบถ้วนมีการลำดับเนื้อหาต่อเนื้อมีความเหมาะสมกับตนเองกลุ่มสังคมมีประโยชน์ต่อคนหมู่มากที่สามารถทดสอบได้ว่าเป็นประโยชน์จริง	เนื้อหาครบถ้วนมีการลำดับเนื้อหาต่อเนื้อมีความเหมาะสมกับตนเองกลุ่มสังคมมีประโยชน์ต่อคนหมู่มากที่สามารถทดสอบได้ว่าเป็นประโยชน์จริง	เนื้อหาครบถ้วนมีการลำดับเนื้อหาต่อเนื้อมีความเหมาะสมกับตนเองกลุ่มสังคมมีประโยชน์ต่อคนหมู่มากที่สามารถทดสอบได้ว่าเป็นประโยชน์จริง
รูปแบบการ ออกแบบสื่อ	มีการออกแบบสื่ออย่างมีศิลปะและสร้างสรรค์	มีการวางแผนออกแบบและผลิตสื่อเทคโนโลยีตรงตามจุดมุ่งหมาย	มีการวางแผนออกแบบและผลิตสื่อเทคโนโลยีอย่างหลากหลายได้อย่างมีศิลปะและสร้างสรรค์	มีการวางแผนออกแบบและผลิตสื่อเทคโนโลยีอย่างหลากหลายได้อย่างมีศิลปะและสร้างสรรค์โดยคำนึงและรู้เท่าทันโทษและประโยชน์ของสื่อ

เกณฑ์การประเมินและการแปลผล

ระดับความเชี่ยวชาญ	เกณฑ์
เริ่มต้น (7)	เลือกใช้และผลิตสื่อได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้กลวิธีในการผลิตสื่อและสื่อสารที่เหมาะสมได้อย่างมีศิลปะและสร้างสรรค์ เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อกลุ่ม และต่อสังคม สามารถประเมินคุณค่าและวิเคราะห์ วิพากษ์การทำงาน ของสื่อกับการสร้างผลกระทบต่อสังคมในเชิงลึกได้
กำลังพัฒนา (8)	เลือกใช้และผลิตสื่อโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ใช้กลวิธีในการผลิตสื่อและสื่อสารที่เหมาะสมได้อย่างมีศิลปะและสร้างสรรค์ เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ของส่วนรวม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
สามารถ (9)	เลือกใช้และผลิตสื่อโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ใช้กลวิธีในการผลิตสื่อและสื่อสารที่เหมาะสมได้อย่างมีศิลปะและสร้างสรรค์ และมีพลังในการสร้างประโยชน์แก่สังคม โดยคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ของส่วนรวม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
เหนือความคาดหวัง (10)	รู้เท่าทันสื่อ เลือกใช้และผลิตสื่อโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ใช้กลวิธีที่หลากหลายในการผลิตสื่อและสื่อสารที่เหมาะสมได้อย่างมีสติและวิจารณญาณ เพื่อสร้างความเข้าใจโดยคำนึงถึงความแตกต่างในทุกมิติ ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างสังคมที่พัฒนาอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างแบบประเมินตนเองมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร ชั้น ม.4 – ม.6

แบบประเมินตนเอง

เรื่อง มารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร ช่วงชั้นที่ 4

วัตถุประสงค์ แบบประเมินตนเอง เรื่องมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ประเมินพฤติกรรมในการสื่อสารของตนเอง เพื่อตรวจสอบและพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารของตนเองให้มีมารยาทและจริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมในการสื่อสารที่กำหนด
ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ไม่ปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนไม่มีพฤติกรรมในการสื่อสารที่กำหนด

ชื่อผู้ประเมิน.....

ที่	พฤติกรรมในการสื่อสาร	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1	เข้าใจและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการสื่อสาร และคำนึงผลประโยชน์กับสังคม		
	1.1 การฟัง การดู		
	1) ฟัง ดูจากสื่อที่หลากหลายรูปแบบและแหล่งที่มา โดยปราศจากอคติ		
	2) ฟัง ดูสื่อที่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม		
	3) เลือกฟัง ดูสื่อที่มีเนื้อหาไม่ละเมิดผู้อื่นหรือละเมิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการสื่อสาร		
	1.2 การพูด		
	1) พูดโดยปราศจากอคติ		
	2) พูดเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม		
	3) พูดเรื่องที่ไม่ละเมิดผู้อื่น หรือละเมิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการสื่อสาร		
	4) อ้างอิงที่มาของคำพูดที่นำมาจากผู้อื่นหรือแหล่งอื่น		
	1.3 การอ่าน		
	1) อ่านจากสื่อที่หลากหลายรูปแบบและแหล่งที่มา โดยปราศจากอคติ		
	2) อ่านสื่อที่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม		
	3) เลือกอ่านสื่อที่มีเนื้อหาไม่ละเมิดผู้อื่น หรือละเมิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการสื่อสาร		
	1.4 การเขียน		
	1) เขียนโดยปราศจากอคติ		
	2) เขียนเรื่องเป็นประโยชน์ต่อสังคม		
	3) เขียนเรื่องที่ไม่ละเมิดผู้อื่น หรือละเมิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการสื่อสาร		
	4) อ้างอิงที่มาของข้อความที่นำมาจากผู้อื่นหรือแหล่งอื่น		

ที่	พฤติกรรมในการสื่อสาร	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
2	สื่อสารเหมาะสมกับกาลเทศะ และความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม		
	2.1 การฟัง การดู		
	1) เลือกฟัง ดูสื่อเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ		
	2) เข้าใจสื่อการฟัง ดูที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม		
	2.2 การพูด		
	1) พูดในเรื่องที่เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ		
	2) พูดโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม		
	2.3 การอ่าน		
	1) เลือกอ่านเรื่องที่เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ		
	2) เข้าใจสื่อการอ่านที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม		
	2.4 การเขียน		
	1) เขียนเรื่องที่เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ		
2) เขียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม			
3	ความรับผิดชอบต่อสังคม (social responsibility)		
	3.1 การฟัง การดู		
	1) นำเรื่องที่ฟัง ดูไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง		
	2) นำเรื่องที่ฟัง ดูไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มตนเอง		
	3) นำเรื่องที่ฟัง ดูไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม		
	3.2 การพูด		
	1) พูดเรื่องที่เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มตนเอง		
	2) พูดเรื่องที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม		
	3.3 การอ่าน		
	1) นำเรื่องที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง		
	2) นำเรื่องที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มตนเอง		
	3) นำเรื่องที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม		
3.4 การเขียน			
1) เขียนเรื่องที่เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มตนเอง			
2) เขียนเรื่องที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม			
4	มีความรู้สึกร่วมและเข้าใจความรู้สึก (empathy)		
	4.1 การฟัง การดู		
	1) เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของผู้สร้างสื่อการฟัง ดู		
	2) เข้าใจนัยหรือจุดมุ่งหมายของผู้สร้างสื่อการฟัง ดู		
3) มีความรู้สึกร่วมกับผู้สร้างสื่อการฟัง ดู			

ที่	พฤติกรรมในการสื่อสาร	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
4.2	การพูด		
	1) เข้าใจความรู้สึกของผู้ฟัง		
	2) ใช้กลวิธีการพูดให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกร่วม		
4.3	การอ่าน		
	1) เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของผู้สร้างสื่อการอ่าน		
	2) เข้าใจนัยหรือจุดมุ่งหมายของผู้สร้างสื่อการอ่าน		
	3) มีความรู้สึกร่วมกับผู้สร้างสื่อการอ่าน		
4.4	การเขียน		
	1) เข้าใจความรู้สึกของผู้อ่าน		
	2) ใช้กลวิธีการเขียนให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกร่วม		

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมในการสื่อสาร	นักเรียนเลือกพฤติกรรม ปฏิบัติ	ได้	1 คะแนน
	นักเรียนเลือกพฤติกรรม ไม่ปฏิบัติ	ได้	0 คะแนน

การตัดสินระดับความเชี่ยวชาญ

ช่วงคะแนนรวมระหว่าง	0 – 10	ระดับความเชี่ยวชาญ เริ่มต้น
ช่วงคะแนนรวมระหว่าง	11 – 21	ระดับความเชี่ยวชาญ กำลังพัฒนา
ช่วงคะแนนรวมระหว่าง	22 – 32	ระดับความเชี่ยวชาญ สามารถ
ช่วงคะแนนรวมระหว่าง	33 – 42	ระดับความเชี่ยวชาญ เกินความคาดหวัง

เกณฑ์การประเมิน

ระดับความเชี่ยวชาญ	รายการประเมิน
เริ่มต้น (7)	มีมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สามารถประเมินคุณค่ามารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สื่อสารอย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทั้งต่อตนเอง กลุ่ม และสังคม และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร
กำลังพัฒนา (8)	มีมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สามารถประเมินคุณค่ามารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สื่อสารอย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทั้งต่อตนเอง กลุ่ม และสังคม กาลเทศะ และความแตกต่างระหว่างบุคคล และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร
สามารถ (9)	มีมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สามารถประเมินคุณค่ามารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สื่อสารอย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทั้งต่อตนเอง กลุ่ม และสังคม กาลเทศะ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ปฏิบัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (social responsibility)
เหนือความคาดหวัง (10)	มีมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สามารถประเมินคุณค่ามารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สื่อสารอย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทั้งต่อตนเอง กลุ่ม และสังคม กาลเทศะ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ปฏิบัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร มีความรับผิดชอบต่อสังคม (social responsibility) และมีความรู้สึกร่วมและเข้าใจความรู้สึก (empathy)